

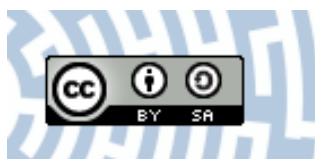

**You have downloaded a document from
RE-BUŚ
repository of the University of Silesia in Katowice**

Title: Kronika Katedry Historii Prawa za rok 2009

Author: Tomasz Adamczyk, Marian Mikołajczyk, Wojciech Organiściak

Citation style: Adamczyk Tomasz, Mikołajczyk Marian, Organiściak Wojciech. (2010). Kronika Katedry Historii Prawa za rok 2009. "Z Dziejów Prawa" (T. 3 (2010), s. 207-214).

Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach - Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu tak długo, jak tylko na utwory zależne będzie udzielana taka sama licencja.

Kronika Katedry Historii Prawa za rok 2009

W 2009 r. skład osobowy Katedry Historii Prawa nie uległ zmianie. Najważniejsze wydarzenie dydaktyczne Katedry miało miejsce 29 maja 2009 r., kiedy to na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego odbyła się kolejna edycja Ogólnopolskiej Olimpiady Historyczno-Prawnej im. Michała Sczanieckiego. Do rywalizacji stanęło siedem dwuosobowych drużyn, reprezentujących większość uniwersyteckich wydziałów prawa. Pierwsze miejsce — po raz trzeci w ostatnich czterech latach — zajęli reprezentanci Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego, z czego bardzo się cieszymy, jako że byli to nasi studenci Mateusz Godoń i Bartosz Kubista, którym także w tym miejscu serdecznie gratulujemy sukcesu. Ponieważ w 2009 r. wśród „olimpijczyków” najlepszymi okazali się reprezentanci Uniwersytetu Śląskiego, obowiązek, a zarazem zaszczyt zorganizowania następnej Olimpiady Historyczno-Prawnej przypadł ośrodkowi katowickiemu.

W 2009 r. badania naukowe Katedry Historii Prawa koncentrowały się przede wszystkim na ustroju, prawie sądowym i wymiarze sprawiedliwości Rzeczypospolitej od XVI w. do XX w., a także na prawie sądowym (cywilnym i karnym) oraz ustroju Rosji i ZSRR. Należy podkreślić, że jeszcze przed oddaniem do druku Kroniki ukazała się monografia prof. dr. hab. Adama Lityńskiego pt. *Prawo Rosji i ZSRR 1917—1991, czyli historia wszechzwiązkowego komunistycznego prawa (bolszewików). Krótki kurs*, będąca owocem długoletnich i wszechstronnych, a zarazem nowatorskich studiów Kierownika Katedry nad wieloma aspektami prawa i ustroju Rosji i ZSRR.

Pracownicy Katedry kontynuowali badania nad prawem miejskim, ziemskim i wojskowym Rzeczypospolitej. Istotną ich częścią była analiza dorobku naukowego przedstawicieli doktryny prawniczej, jej oddziaływania na ustawo-

dawstwo i praktykę sądową. Ważny element wskazanych badań stanowiła analiza wpływu idei humanitarnych na prawo karne XVIII w. W centrum zainteresowania niektórych pracowników Katedry, w tym prof. dr. hab. Józefa Ciągwy i dr. Andrzeja Drogoń, pozostaje problematyka autonomii województwa śląskiego, ze szczególnym uwzględnieniem dziejów Sejmu Śląskiego. Badania prowadzone przez pracowników Katedry obejmują swym zasięgiem także prawo sądowe II Rzeczypospolitej, a zwłaszcza procedurę cywilną.

Należy podkreślić, że część pracowników Katedry kontynuuje zakrojone na bardzo szeroką skalę badania nad prawem sądowym i wymiarem sprawiedliwości Polski Ludowej. Nacisk kładzie się w nich między innymi na takie zagadnienia, jak proces kodyfikacji czy funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości (niezawisłość sędziowska i niezależność sądów). Ważnym aspektem pozostaje problem obowiązywania prawa II RP w Polsce Ludowej. Wyniki prac badawczych Katedry Historii Prawa zostały zaprezentowane w licznych artykułach (łącznie ogłoszono drukiem 42 prace). Ponadto pracownicy Katedry uczestniczyli w 4 konferencjach naukowych, na których wygłosili 2 referaty.

Pracownicy Katedry Historii Prawa byli także redaktorami kilku prac zbiorowych, z których najważniejsze przygotowywano w związku z jubileuszem prof. dr. hab. Józefa Ciągwy i prof. dr. hab. Adama Lityńskiego. Należy wskazać, że wydana pod redakcją A. Lityńskiego, M. Mikołajczyka, W. Organiściaka, T. Adamczyka i A. Drogoń praca zbiorowa, zatytułowana *Państwo, prawo, społeczeństwo w dziejach Europy Środkowej. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Józefowi Ciągwie w siedemdziesięciolecie urodzin*, ukazała się w 2009 r. Bardzo zaawansowane jest także przygotowanie do druku pracy zbiorowej pod redakcją M. Mikołajczyka, J. Ciągwy, P. Fiedorczyka, A. Stawarskiej-Rippel, T. Adamczyka, A. Drogoń, W. Organiściaka, K. Kuźmicza pt. *O prawie i jego dziejach księgi dwie. Studia ofiarowane Profesorowi Adamowi Lityńskiemu w czterdziestopięciolecie pracy naukowej i siedemdziesięciolecie urodzin*. Należy podkreślić, że praca ta jest wspólnym przedsięwzięciem Katedry Historii Prawa i zaprzyjaźnionej Katedry Historyczno-Prawnej Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu w Białymstoku.

W dniu 2 czerwca 2009 r. na konferencji naukowej zorganizowanej przez Uniwersytet Śląski w Katowicach nt. *Rok 1989 — Nasza Polska — w Sejmie i Senacie* dr A. Drogoń wygłosił referat wprowadzający pt. *Znaczenie dokumentów znajdujących się w archiwach IPN dla poznania przebiegu zdarzeń 1989 r. w Uniwersytecie Śląskim*. Na Międzynarodowej Konferencji Naukowej, zorganizowanej przez Wydział Filologiczny i Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w dniach od 28 do 29 października 2009 r. nt. *Wokół granic wolności wypowiedzi w Polsce*, dr A. Drogoń wystąpił z referatem pt. „*Bezpieka*” — *aparatus i instytucja regulująca wolność akademicką?* Doktor A. Drogoń prowadził także w dniu 14 października 2009 r. obrady *Konferencji naukowej*

z okazji 30. rocznicy powstania *Konfederacji Polski Niepodległej*, która odbyła się na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego.

W trakcie konferencji, zorganizowanej w dniu 9 grudnia 2009 r. przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach nt. *Proces o pacyfikację śląskich kopalń. Dwie dekady walki o prawdę historii rozjechanej czołgami*, obradom przewodniczył dr Andrzej Drogoń, który był także moderatorem panelu dyskusyjnego.

*Tomasz Adamczyk
Marian Mikołajczyk
Wojciech Organiściak*

Publikacje pracowników Katedry Historii Prawa w 2009 roku

Artykuły

1. A. Lityński: *Stanisława Grodzkiego portret z pamięci*. W: *Świat, Europa, mała ojczyzna. Studia ofiarowane Profesorowi Stanisławowi Grodzkiemu w 80-lecie urodzin*. Red. M. Małecki. Bielsko-Biała 2009, s. 71—73.
2. A. Lityński: *Pierwsza bolszewicka: o konstytucji RFSRR z 1918 r. uwag kilka*. W: *Świat, Europa, mała ojczyzna. Studia ofiarowane Profesorowi Stanisławowi Grodzkiemu w 80-lecie urodzin*. Red. M. Małecki. Bielsko-Biała 2009, s. 769—785.
3. A. Lityński: *O Podstawach ustawodawstwa karnego Związku SRR i republik związkowych z 1958 r. oraz o kodeksie karnym RFSRR z 1960 r.* W: „Miscellanea Historico-Iuridica”. T. 7. Red. A. Lityński, P. Fiedorczyk. Białystok 2009, s. 175—193.
4. A. Lityński: *Państwo prawne w Europie u progu XX wieku. Zagadnienia prawa karnego i cywilnego*. W: J. Kowalski: *Państwo prawa. Demokratyczne państwo prawne. Antologia*. Warszawa 2008, s. 200, 211 [faktycznie ukazało się w 2009 r.].
5. A. Lityński: *O konstytucji RFSRR z 10 lipca 1918 r. w dziewięćdziesiątą rocznicę uwag kilka*. W: *Księga pamiątkowa Profesora Marcina Kudeja*. Red. A. Łabno, E. Zwierzchowski. Katowice 2009, s. 103—111.
6. A. Lityński: *O konstytucji stalinowskiej 1936 roku*. W: „Pro bono Republicae”. *Księga jubileuszowa Profesora Michała Pietrzaka*. Red. P. Borecki, A. Czohara, T.J. Zieliński. Warszawa 2009, s. 84—92.
7. A. Lityński: *Bolszewików droga do konstytucji*. W: *Studia historyczno-prawne. Księga poświęcona pamięci Profesora Jana Seredyki*. Red. W. Kaczorowski. Opole 2008, s. 227—235 [faktycznie ukazała się w 2009 r.].

8. A. Lityński: *Z dziejów kodyfikacji prawa wojskowego w Polsce w XX wieku. Prawo karne materialne*. W: *Państwo, prawo, społeczeństwo w dziejach Europy Środkowej. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Józefowi Ciągwie w siedemdziesięciolecie urodzin*. Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, T. Adamczyk, A. Drogoń, W. Organiściak. Katowice—Kraków 2009, s. 419—431.
9. A. Lityński: *Rok 1950: nowe prawo Polski Ludowej. Problemy badawcze*. W: „Z Dziejów Prawa”. T. 2 (10). Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, W. Organiściak. Katowice 2009, s. 155—172.
10. J. Ciągwa: *Geneza regulacji prawnej interpelacji poselskich w Sejmie Śląskim w latach 1922—1939*. W: „Z Dziejów Prawa”. T. 2 (10). Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, W. Organiściak. Katowice 2009, s. 101—126.
11. M. Mikołajczyk: *Tomasza Piotrowskiego żywot niegodziwy. Przyczynek do dziejów przestępczości w Polsce wieku Oświecenia*. W: „Z Dziejów Prawa”. T. 2 (10). Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, W. Organiściak. Katowice 2009, s. 47—75.
12. M. Mikołajczyk: *Sądowy epilog krakowskich obchodów zwycięstwa pod Wiedniem w 1683 roku*. W: *Świat, Europa, mała ojczyzna. Studia ofiarowane Profesorowi Stanisławowi Grodziskiemu w 80-lecie urodzin*. Red. M. Małecki. Bielsko-Biała 2009, s. 265—284.
13. M. Mikołajczyk: *O węgierskim winiarzu i ręce wisielca, która mu szczęście przynieść miała*. W: *Państwo, prawo, społeczeństwo w dziejach Europy Środkowej. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Józefowi Ciągwie w siedemdziesięciolecie urodzin*. Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, T. Adamczyk, A. Drogoń, W. Organiściak. Katowice—Kraków 2009, s. 485—492.
14. M. Mikołajczyk: *Świętokradcy przed sądami miejskimi w Małopolsce w XVI—XVIII wieku*. W: *Spółeczeństwo staropolskie. Seria nowa. T. 2, Spółeczeństwo a przestępczość*. Warszawa 2009, s. 93—109.
15. M. Mikołajczyk [wspólnie z T. Adamczykiem i W. Organiściakiem]: *Kronika Katedry Historii Prawa za rok 2007*. W: „Z Dziejów Prawa”. T. 2 (10). Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, W. Organiściak. Katowice 2009, s. 291—296.
16. M. Mikołajczyk [wspólnie z T. Adamczykiem i W. Organiściakiem]: *Kronika Katedry Historii Prawa za rok 2008*. W: „Z Dziejów Prawa”. T. 2 (10). Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, W. Organiściak. Katowice 2009, s. 297—303.
17. W. Organiściak: *Prawo pracy II Rzeczypospolitej (Szkiec dla celów dydaktycznych)*. W: „Z Dziejów Prawa”. T. 2 (10). Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, W. Organiściak. Katowice 2009, s. 233—257.
18. W. Organiściak: *Wincenty Skrzetuski „O sejmach” w Rzeczypospolitej szlacheckiej*. W: „Z Dziejów Prawa”. T. 2 (10). Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, W. Organiściak. Katowice 2009, s. 25—46.
19. W. Organiściak: *Uwagi Wincentego Skrzetuskiego o prawie politycznym narodu polskiego, jego źródłach i dziejach*. W: *Świat, Europa, mała ojczyzna. Studia ofiarowane Profesorowi Stanisławowi Grodziskiemu w 80-lecie urodzin*. Red. M. Małecki. Bielsko-Biała 2009, s. 285—296.

20. W. Organiściak: *Wincenty Skrzetuski o sądach sejmowych*. W: *Państwo, prawo, społeczeństwo w dziejach Europy Środkowej. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Józefowi Ciągwie w siedemdziesięciolecie urodzin*. Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, T. Adamczyk, A. Drogoń, W. Organiściak. Katowice—Kraków 2009, s. 563—573.
21. W. Organiściak: *Wincenty Skrzetuski o sukcesji tronu oraz porządku obrad Sejmu*. „Czasopismo Prawno-Historyczne” 2009, T. 61, z. 1, s. 125—143.
22. W. Organiściak: *Wincentego Skrzetuskiego poglądy na prawo karne*. W: „Problemy Prawa Karnego”. T. 26. Red. K. Marszał. Katowice 2008 [faktycznie ukazało się w 2009 r.], s. 157—168.
23. A. Drogoń: *Ustrojowe i polityczne uwarunkowania początków Uniwersytetu w Katowicach*. W: „Z Dziejów Prawa”. T. 2 (10). Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, W. Organiściak. Katowice 2009, s. 173—197.
24. A. Drogoń: „Kierownicza rola PZPR” w strukturze powstającego w 1968 roku Uniwersytetu Śląskiego i jej przełamanie. W: „Z Dziejów Prawa”. T. 2 (10). Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, W. Organiściak. Katowice 2009, s. 199—229.
25. A. Drogoń: *Ustrój autonomiczny województwa śląskiego jako przedmiot badań współczesnego historyka prawa — pasje naukowe Józefa Ciągwy*. W: *Państwo, prawo, społeczeństwo w dziejach Europy Środkowej. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Józefowi Ciągwie w siedemdziesięciolecie urodzin*. Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, T. Adamczyk, A. Drogoń, W. Organiściak. Katowice—Kraków 2009, s. 151—174.
26. A. Drogoń: *Dwie autonomie: galicyjska i śląska — polskie doświadczenia decentralizacji życia publicznego*. W: *Świat, Europa, mała ojczyzna. Studia ofiarowane Stanisławowi Grodzkiemu w 80-lecie urodzin*. Red. M. Małecki. Bielsko-Biała 2009, s. 1203—1225.
27. A. Drogoń: *Polityczne i społeczne uwarunkowania w procesie powstawania szkolnictwa wyższego w Katowicach*. W: *40-lecie powstania Uniwersytetu Śląskiego — szkolnictwo i nauka na Górnym Śląsku*. Red. A. Barciak. Katowice 2009, s. 116—168.
28. A. Stawarska-Rippel: *Poznanie prawdy w procedurze cywilnej w świetle prac sekcji postępowania cywilnego Komisji Kodyfikacyjnej II RP*. W: „Z Dziejów Prawa”. T. 2 (10). Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, W. Organiściak. Katowice 2009, s. 127—143.
29. A. Stawarska-Rippel: *Państwowy arbitraż w ZSRR*. W: „Miscellanea Historico-Iuridica”. T. 8. Red. A. Lityński, P. Fiedorczyk. Białystok 2009, s. 151—171.
30. A. Stawarska-Rippel: *Polish Civil Procedure in the Twentieth Century — the Three Transformations of Civil Proceedings*. „AICELS LAW REVIEW — Journal of Central European Law”, Publish. The American Institute for Central European Legal Studies, Rincon (GA, United States) 2009, nr 2, 12 s.
31. A. Stawarska-Rippel: *Węgierska procedura cywilna z 1911 r. w pracach sekcji postępowania cywilnego Komisji Kodyfikacyjnej II RP na przykładzie projektu „Tytułu o dowodach” J.J. Litauera*. W: *Państwo, prawo, społeczeństwo w dziejach Europy Środkowej. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Józefowi Ciągwie w siedemdziesięciolecie urodzin*. Red. A. Lityński, M. Mikołaj-

- czyk, T. Adamczyk, A. Drogoń, W. Organiściak. Katowice—Kraków 2009, s. 645—661.
32. T. Adamczyk: *System kar w prawie ziemskim na przykładzie orzecznictwa sądu grodu krakowskiego w XVIII wieku*. W: „*Culpa et poena*”. *Z dziejów prawa karnego. Materiały z konferencji poświęconej dziejom prawa karnego*. Kraków, Uniwersytet Jagielloński, 2009, s. 171—182.
33. T. Adamczyk: *Józefa Pawlikowskiego pogląd na karę śmierci (w 190-tą rocznicę publikacji rozprawy „O prawach kryminalnych”)*. W: *Państwo, prawo, społeczeństwo w dziejach Europy Środkowej. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Józefowi Ciągwie w siedemdziesięciolecie urodzin*. Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, T. Adamczyk, A. Drogoń, W. Organiściak. Katowice—Kraków 2009, s. 29—36.
34. T. Adamczyk: *Kara w ujęciu historycznym. O książce Jerzego Warylewskiego, Kara. Podstawy filozoficzne i historyczne*. Gdańsk, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2007, 314 s. „*Czasopismo Prawno-Historyczne*” 2008, z. 2, s. 371—392 [artykuł recenzyjny — faktycznie ukazał się w 2009 r.].
35. A. Watoła [wspólnie z M. Arndtem]: *O organizacji wymiaru sprawiedliwości na Ziemiach Odzyskanych po zakończeniu II wojny światowej słów kilka*. W: *Państwo, prawo, społeczeństwo w dziejach Europy Środkowej. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Józefowi Ciągwie w siedemdziesięciolecie urodzin*. Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, T. Adamczyk, A. Drogoń, W. Organiściak. Katowice—Kraków 2009, s. 759—773.

Recenzje

36. A. Lityński: Recenzja pracy: „*Departament X MBP. Wzorce — struktury — działania*”. Red. Konrad Rokicki. Warszawa, IPN, 2007, 281 s. W: „*Z Dziejów Prawa*”. T. 2 (10). Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, W. Organiściak. Katowice 2009, s. 261—263.
37. A. Lityński: Recenzja pracy: *Stanisław Grodziski, „Studia galicyjskie. Rozprawy i przyczynki do historii ustroju Galicji. Redakcja i słowo wstępne o autorze Grzegorz Nieć*. Kraków, Księgarnia Akademicka, 2007, 501 s. + mapy, ilustracje na wkładce. W: „*Z Dziejów Prawa*”. T. 2 (10). Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, W. Organiściak. Katowice 2009, s. 265—267.
38. W. Organiściak: Recenzja pracy: *Anna Grześkowiak-Krwawicz, „Regina libertas. Wolność w polskiej myśli politycznej XVIII wieku*”. Gdańsk, Słowo, obraz, terytoria, 2006, 515 s. W: „*Z Dziejów Prawa*”. T. 2 (10). Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, W. Organiściak. Katowice 2009, s. 273—277.
39. W. Organiściak: Recenzja pracy: *Wojciech Szafranski, „Kodeks Stanisława Augusta*”. Poznań, Wydawnictwo Poznańskie, 2007, 333 s. W: „*Z Dziejów Prawa*”. T. 2 (10). Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, W. Organiściak. Katowice 2009, s. 279—281.

40. A. Stawarska-Rippel: Recenzja pracy: *K. Sójka-Zielińska, „Kodeks Napoleona. Historia i współczesność”*. Warszawa, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, 2007, 268 s. W: „Z Dziejów Prawa”. T. 2 (10). Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, W. Organiściak. Katowice 2009, s. 269—271.
41. A. Watoła: Recenzja pracy: *Paulina Codogni, „Rok 1956”*. Warszawa, Wydawnictwo Prószyński i S-ka, 2006. W: „Z Dziejów Prawa”. T. 2 (10). Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, W. Organiściak. Katowice 2009, s. 283—285.
42. M. Arndt: Recenzja pracy: *Jerzy W. Ochmański, „Administracja świadcząca. Kształtowanie się idei organizatorskiej funkcji państwa w Polsce Ludowej (1944—1989)”*. Poznań, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2006, 268 s. W: „Z Dziejów Prawa”. T. 2 (10). Red. A. Lityński, M. Mikołajczyk, W. Organiściak. Katowice 2009, s. 287, 288.